

זה הדדדד

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 49, 28 בדצמבר 2016

העולם נגד ביני

החלטת מועצת הביטחון של האו"ם נגד מפעל ההתנחלות, למרות מגבלותיה, היא צעד חשוב במאבק בהגמוניה הימנית-מתנחלית בישראל

מועצת הביטחון בדיון, צילום: האו"ם

בהחלטה 2334 מ-23 בדצמבר 2016 אישרה מועצת הביטחון: "כי ההתנחלויות שהקימה ישראל בשטחים הפלסטינים הכבושים מאז 1967, כולל מזרח ירושלים, אינן בעלות תוקף חוקי, מהוות הפרה בוטה של החוק הבינלאומי וכן מהוות מכשול מרכזי בניסיון להשיג שלום בר-קיימא על בסיס פתרון שתי המדינות. המועצה חוזרת ודורשת ממדינת ישראל להפסיק לאלתר ובאופן מוחלט את כל פעולות ההתנחלות בשטחים הפלסטיניים הכבושים, כולל מזרח ירושלים, וכי עליה לכבד את כל ההתחייבויות המשפטיות בעניין זה (...). המועצה לא תכיר בשום שינויי גבול מקו הפסקת האש של 4 ביוני 1967, כולל בירושלים, למעט אלה אשר נקבעו במהלך מו"מ בין הצדדים (...). המועצה מדגישה כי הפסקת כל פעילות ההתנחלות הישראלית חיונית כדי להציל את פתרון שתי המדינות וקוראת לצעדים מידיים על

מנת להפוך את המגמות השליליות בשטח, אשר מסכנות את פתרון שתי המדינות". כמו כן קוראת המועצה להבדיל בין שטחי ישראל לבין השטחים הכבושים מ-1967, וקוראת לצעדים למנוע כל פעילות אלימה כלפי אזרחים כולל טרור, מעשי פרובוקציה והרס" - לשון ההודעה.

מועצת הביטחון היא מוסד שהרכבו בעייתי. רוב ההחלטות המועלות בו לא מאושרות בגלל זכות הווטו שיש לחברות הקבועות. רבים היו רוצים לראות יותר הסכמה במועצה שתאפשר יותר פעולה משותפת, בייחוד במקרים של פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. במקרים הספורים כשהמועצה מגיעה להסכמה ואילו ווטו אינו מוטל, פוש הדבר, לכן, שיש אחדות דעים רחבה (קונצנזוס) החוצה גושים ומשטרים. להחלטה 2334 לא הייתה כל התנגדות: 14 מדינות הצביעו בעדה, שום מדינה לא התנגדה וארה"ב נמנעה. גם נציגת ארה"ב הסבירה שארה"ב תמכה ותומכת בסעיפי ההצעה, גם אם לא הצביעה בעדה.

אל תאמינו שממשלת ישראל מקבלת את החלטה 2334 בשוויון נפש. ישראל הרשמית, המתלהמת והמזלזלת,

לכאורה, ב'או"ם- שמום' עשתה מאמצים כבירים לסכל את ההצעה – ונכשלה! כשהאו"ם אינו פועל – ישראל מאשימה אותו בצביעות; אך כשמדובר בהחלטה נגדה, ישראל מנסה לסכל כל החלטה של האו"ם בכל כוחה. ביבי הזועם גיבור על חלשים, מעניש את סנגל וניו זילנד על הצבעתן, אך אינו מעז לנקוט סנקציות נגד צרפת, בריטניה, רוסיה וסין שגם הן הצביעו בעד. דנון, נציג ממשלת ישראל, דיבר במועצה כאילו היה בכנסת ישראל הימנית, מנפנף בתנ"ך כקושאן. אבל האו"ם זה לא הכנסת; באו"ם ישראל מבודדת, השיח הימני פשוט לא עובד, הבועה התפוצצה.

החלטה 2334 אינה החלטה אנטי-ישראלית. היא מבחינה ומפרידה בין הלגיטימיות של ישראל בשטח שלפני כיבושי ה-4 ביוני 67 לבין כל השטחים שנכבשו במלחמת 67. ההחלטה מגנה טרור נגד אזרחים והסתה וקוראת למו"מ ישיר בין הצדדים ולפתרון מוסכם של שתי מדינות החיות בשלום זו בצד זו.

הרב ועניי עיר

"קרן לידידות של הרב יחיאל אקשטיין ערכה סקר על אודות מצב העניינים בחברה בישראל, אולם הסקר נערך בקרב יהודים בלבד. ב'כלכליסט', שעורך היום כנס משותף עם הקרן, דיווחו על ממצאי הסקר אך העלימו מהדיווח את העובדה שנערך בקרב יהודים בלבד. ב"ידיעות אחרונות" דיווחו גם כן על הממצאים, ואף ציינו שהסקר נערך בקרב יהודים בלבד, אולם הכותרות בעיתון הציגו את הממצאים ככאלה שמשקפים את מצב כלל העניים בישראל". (אורן פרסיקו, האתר "העין השביעית", 14.12)

המלחמה היא השלום והשלום הוא מלחמה

"אנחנו בעיצומו של מדרון חלקלק ומסוכן של הסתה קיצונית של השמאל נגד ממשלה נבחרת ונגד העומד בראשה".

(שר המדע אופיר אקוניס בכנס פעילי מפלגתו, 14.12)

נתנו לחתול לשמור על השמנת

"יו"ר דירקטוריון פז, רו"ח יצחק עזר, מספק שירותי ייעוץ למשרד האוצר, בין השאר בתחומי האנרגיה בהם פועלת החברה. בספטמבר מונה לתפקיד לאחר ששימש כדירקטור בחברה שבשליטת צדיק בינו ב-12 השנים האחרונות".

(15.12 "כלכליסט")

חבר מביא חבר

"ראש המועצה האזורית שומרון, יוסי דגן, בירך על הכרזתו של נשיא ארצות הברית הנבחר, דונלד טראמפ, כי ימנה לשגריר בישראל את דיוויד פרידמן, שייצג לו בענייני ישראל במהלך הקמפיין לנשיאות ועומד בראש אגודת ידידי בית אל. 'פרידמן הוא חבר ושותף אמיתי של מדינת ישראל ושל ההתיישבות' מסר דגן. לדבריו, הבחירה בפרידמן מוכיחה כי טראמפ 'מתכוון להיות מחויב למדינת ישראל בצורה כנה ואמיתית. זו הצהרת כוונות משמעותית ומעודדת'".

(הודעה לעיתונות, 16.12)

שאלה לנפש היהודית: דין עזה כדין חאלב?

"הנפש היהודית, אסור לה להישאר בשוויון נפש לרצח שמתקיים בחאלב. הגם שזו סוריה, זו מדינת אויב, אבל זה טבח של אנשים, נשים וטף שאין שום היתר ושום הצדקה והנפש היהודית לא יכולה לעמוד מנגד. צריך למחות ולנסות ולעורר בעולם לא להשלים עם הדבר הזה".

(הרב הראשי דוד לאו, הודעה לעיתונות, 15.12)

כדברי מרקס: זו מועצת המנהלים של הבורגנות

"הונם המצרפי של 17 שרי הקבינט המיועדים של נשיא ארה"ב הנבחר דונלד טראמפ עומד על יותר מ-9.5 מיליארד דולר, וזאת עוד לפני שאישו את כל התפקידים הפנויים. שווי ההון המצרפי שלהם גבוה משל 43 מיליון משקי הבית בעלי ההכנסות הנמוכות ביותר בארה"ב ביחד, המייצגים מעל שליש מכלל 126 מיליון משקי הבית במדינה".

(16.12 "כלכליסט")

הליכוד: לבד מול כל השמאל

"קודם קראתם לבנט שמאל ואז לליברמן שמאל, ואז לבוגי יעלון שמאל, ואז לרמטכ"ל אייזנקוט שמאל. עכשיו גם לפיד הוא שמאל? אולי די כבר עם אותו הטריק. כל פעם שראש הממשלה ושריו לא מסוגלים להתמודד עם המציאות הם פונים לאותו הטריק המטושפ והעלוב הזה".

(הודעה לעיתונות של יש עתיד, 19.12)

דברים בשם אומרם**מסכנים הציונים והטייסים**

"כמי שעובד באוניברסיטת חיפה אני מרחם על סטודנטים ציוניים שלומדים באוניברסיטה. הם שומעים הרצאות על הכיבוש הישראלי. פעילות השטח בקורסים השונים ממומנת על ידי עמותות השמאל הרדיקלי ואתה קורא מאמרים של אנשי השמאל הקיצוני האנטישמי. המרצים במחלקה מסוימת הם ממש אנטישמיים. זה צריך להיפסק. הטייסים של חיל האוויר עוברים את לימודי התואר הראשון באוניברסיטת באר שבע. לך תברוק מי מלמד שם. אמנם המציאות הנוראה בבצלאל היא קיצונית יותר. מלמדים שם אנשי תיאטרון וציור קיצונים ואלימים. המדינה צריכה לחשוב אם צריכים להמשיך ולממן את האקדמיה שמפיצה את הבסיס לשנאה כלפינו בכל העולם כולו. הם הבסיס העיקרי לחרם נגדנו. אנשים מופרעים שהשתלטו על האקדמיה".

(ד"ר דוד בוקעי מאוניברסיטת חיפה, ערוץ 7, 14.12)

מכתבים למערכת**'אמנסטי' על הקמפיין למען אבו סחא**

אני פונה, באמצעות "זו הדרך", לקוראיו בעניין פרסום מוטעה באתר מק"י (18.12) בנוגע לקמפיין של אמנסטי אינטרנשיונל ישראל. באתר פורסם כי תנועתנו פתחה בקמפיין למען שחרורו של מוחמד אבו סחא באחרונה - כשנה לאחר מעצרו. זה פרסום מוטעה: אמנסטי אינטרנשיונל ישראל פעילה למען שחרורו של אבו סחא עוד מתחילת ימי מעצרו, הן ציבורית והן בדרכים לא ציבוריות, ופרסמנו לאורך השנה שני קמפיינים ציבוריים שלנו למענו ועוד כמה קמפיינים ציבוריים מטעם מטה התנועה הבינלאומית בלונדון.

זאת, נוסף לשורה של פעילויות ציבוריות יותר ופחות בעניינם של עצירים מנהליים רבים. הסרטון החדש הוא חלק מקמפיין חדש שלנו לשחרור כלל העצירים המנהליים ולשינוי תפיסת המושג "מעצר מנהלי" בציבור.

גיל נוה

ראש יחידת תקשורת ודוברות

אמנסטי אינטרנשיונל ישראל

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

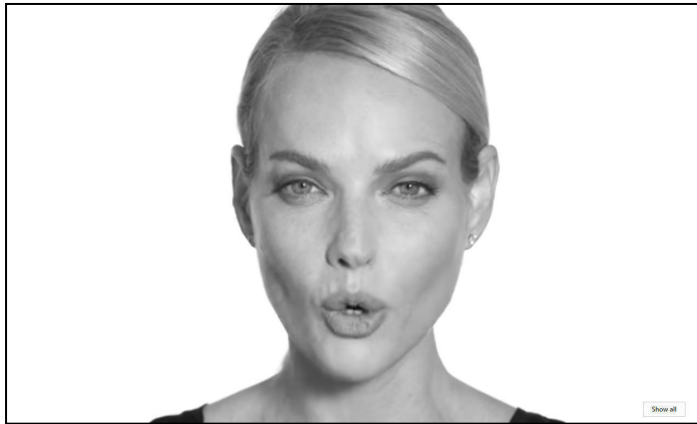
אין שמאל ליברלי בישראל, מקסימום שמאל ציוני

גם אבירי זכויות אדם נוטים לדחוק את הכיבוש לשוליים

מאת יוסף לאור

את הלגיטימציה שלו בדיוק מהיותו מגוחך. על השאלה – אם סרטונה (האסור לשידור) של האגודה לזכויות האזרח מעניק לגיטימציה, או גורע מהלגיטימציה של המשטר בישראל – אין לי תשובה כרגע.

אין שמאל ליברלי בישראל. מה לכם יותר מח"כ זהבה גלאון, יו"ר מרצ, שעוד לפני כתב האישום הראשון (מתוך שמונה, אף לא אחד מהם על רקע לאומי), מיהרה למצוא אשמים בשריפות, לגנות וליישר קו עם מערכת הביטחון, בזו הלשון: "מתחזקת ההערכה בקרב כוחות הביטחון שחלק מהשרפות הוצתו על ידי בודדים ועל רקע לאומני. אני לא יודעת מה האנשים האלה מספרים לעצמם, אבל לוחמי חופש הם לא. להצית שריפה [...] זה מעשה איום שכולו טירוף ובינו לבין מאבק שחרור אין דבר וחצי דבר. נורא לראות אנשים מתדרדרים למקום הזה". כך כתבה בעמוד הפייסבוק שלה, ביום הראשון לגל השריפות.

התנועה לאיכות השלטון היא דוגמה אחרת לחסר הזה: זו קראה בשבוע שעבר לבטל את חסינותו של ח"כ באסל גטאס ולהעמידו לדין, כמעט יממה לפני שהקואליציה עשתה זאת בעצמה, ואף פרסמה עצומה לשם כך. אין בארץ שמאל ליברלי; לכל היותר יש שמאל ציוני, וגם הוא הולך ומתגבש כ"מרכז-שמאל" או "שמאל-מרכז".

בחלל שמותיר ההיעדר, מתנתקת לה הפעילות הרדיקלית, אם אינה ערה לזכויות האדם שעליהן מותר לדבר, כלומר להתעסק בליברליזם המכבס את הכיבוש. הפתרון הוא להיות ער, אבל לא להשלים עם עצם הרעיון, שאפשר לדבר על זכויות אדם בגבולות הקו הירוק (אומרים לנו: "בתור התחלה"), ובעיקר ליהודים. אין מקום שבו באה הסתירה הזאת לידי ביטוי כמו בעמדת השמאל הרדיקלי כלפי בג"צ. המוסד הזה מעניק עוד ועוד הכשרים לאפרטהייד. האם אנחנו נגד המוסד הזה? לא.

צריך שיהיו מי שייצאו נגד ההשתקה של האגודה לזכויות האזרח בישראל, וצריך גם מי שייצאו נגד האגודה על תפקידה במתן לגיטימציה לכיבוש, בבואה לדבר על חשיבותן של זכויות אדם בישראל, או לפחות על היתממותה בנוגע לשאלה מי באמת הוא המושא העיקרי להפרת זכויות האדם בישראל. הצרה היא, שמעטים מתומכי האגודה לזכויות האזרח מבקשים להרחיב את השיח. האחרונים נאלצים למלא את שני התפקידים, או אף לא אחד מהם.

בשבוע שעבר נפסל לשידור תשדיר מטעם האגודה לזכויות האזרח בעניין זכויות אדם. הרשות השנייה שפסלה את התשדיר הגדירה זכויות כמו הזכות לדבר ערבית או הזכות לנישואים חד-מיניים כ"מעוררות מחלוקת". זה מקומם, אלא שעצם הדיבור על זכויות אדם בישראל, מבלי להזכיר כלל את הכיבוש, אפילו לא ברמז, הוא עניין שהפך בישראל אפשרי ואפילו מקובל.

בתשדיר מביטחים לנו את הזכות לביטחון אישי, לפרטיות, לשוויון, להשוואת השכר לנשים, את הזכות לדבר ערבית במרחב הציבורי, חופש דת, חופש מדת, הזכות לנישואים חד-מיניים, חינוך חינוכי, חופש המחאה, הזכות לשירותי בריאות וחופש הביטוי. כל אלה הוזכרו בסרטון המדובר. אך זכויות הפלסטינים לא הוזכרו ולא

יוזכרו בקמפינים המיועדים לשידור ברשות השנייה. יש מין חלוקת עבודה בין זכויות האדם האוניברסליות (כשם שאומרת בסרטון גלית גוטמן [בתמונה]): "כל בני האדם נולדו חופשיים ושווים", לבין המאבק לזכויות שבביל אלה שנולדו משוללי זכויות, והם גם לא יוזכרו בקמפיין הסלבריטאים.

אם יש דבר משותף לחלק גדול מפעילות המחאה שצפו בישראל בשנים האחרונות, וביתר שאת מאז המחאה החברתית, הלא היא התקווה שהכיבוש יסתים מעצמו, כדי שהשמאל יוכל לדבר על מה שיוכל להשיג לגביו הסכמה רחבה, וזאת באקלים חברתי ופוליטי שבהחלט הכניס יותר ויותר מושגים לתחום של ה"מותר להגיד": צדק חברתי, שוויון, הלאמה (או לפחות התנגדות רחבה להפרטה), דיור ציבורי, חירות מהטרדות מיניות וכן הלאה.

כל יום מזומן לנו עוד שלב בפאוסה של משטר האפרטהייד. עוד לפני ש"פוסט-אמת" היה למונח מקובל במחצית השנייה של 2016, קשה היה להבדיל אצלנו בין כותרת בעיתון לבין עמוד פרודיה בפייסבוק; בין ציטוט של ח"כ טרי מהליכוד או הבית היהודי לבין בדיחה ב"ארץ נהדרת". קריאה לזכויות אדם במדינה המבוססת על הפרת זכויות אדם, בקמפיין ציבורי ממומן, כלולה במצב דברים זה, שהמשטר הנוכחי מעמיק את שורשיו עם כל יום כיבוש שעובר. וגם אם אפשר לעתים לראותו כפאוסה, הוא שואב

תקציב כיבוש והתנחלויות

כנראה לא חושב שצריך תוספת נאותה לבתי החולים וגם לקופות חולים כדי שיתפקדו ויבטיחו בריאות טובה יותר". בתום ההצבעה הוסיפה ח"כ תומא-סלימאן: "זה תקציב שמנציח את הכיבוש, מקדם בנייה בהתנחלויות תוך הפרה בוטה של החוק הבינלאומי, ונועד להכשיל הסדר מדיני. תקציב 2017-2018 יעשיר את העשירים וידחק את העניים לשפל עמוק יותר. ערב ההצבעה חילקה הממשלה לחברי הקואליציה מיליונים כדי שיצביעו בעד התקציב. מה שהם מכנים 'כספי קואליציה' זה גדר שוחד או כספי השתקה. אין פלא, שעם ממשלה כזאת, בישראל קיימים הפערים החברתיים הגדולים ביותר במדינות OECD עם שיעור העניים הגבוה ביותר ומפגרת במצב הבריאות הציבורית".

חבר הכנסת דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) הדגיש בנאומו על הצעת התקציב של ממשלת הימין: "שוב מוכיח השלטון את אטימותו – מחלק כספים לחברי כנסת לרכישת תמיכתם; בראשו עומד אדם המעז לומר שהוא יודע 'מה זה לעזוב בית', משום שאחרי שהפסיד בבחירות בשנת 1999 'נאלץ' לעזוב את המעון הרשמי אל מלון שרתון פלאזה. במקום שלטון אטום, אנחנו צריכים כאן שלטון הדואג לבני-אדם. ושלטון שמסתכל על בני-אדם יביא גם תקציב של אנשים". ח"כ חנין פירט את תכניתו לתקציב הדואג לאנשים, אשר בכוחו להוביל לצמצום אי-השוויון, לסיים 'עבדות הקבלן', ולהעלאה משמעותית בקצבאות הזקנה ובקצבות הנכות שאינן מאפשרות קיום".

ח"כ חנין המשיך וציין כי תקציב של אנשים יוביל לביטול הפערים בין יהודים וערבים ובין גברים ונשים, למיגור גזענות ממוסדת ולא ממוסדת כלפי מיעוטים – ערבים, אתיופים, מזרחים ויוצאי חבר המדינות, למאבק בלתי מתפשר באלימות על רקע מגדרי. בנוסף, התקציב שיש לקדם, לפי ח"כ חנין, ידאג להציל את מערכת הבריאות הציבורית, למצוא פתרונות דיור אמתיים באמצעות תכנית לאומית לדיור חברתי, לשנות את דמותה של מערכת החינוך לפי המודל הפיני, ולקדם תחבורה ציבורית שתזכה להעדפה אמיתית בשטח. "ומאיפה יבוא הכסף לדברים הרבים האלה? – הכסף צריך לבוא מהטייקונים, מהמאיון העליון, ממס החברות וממס הירושה, אבל זו רק חצי תשובה, ואנחנו לא רוצים לעשות חצי עבודה".

"כדי להשלים את המהלך צריך להתייחס לפיל שניצב במרכז החדר" – הוסיף חנין. "לפרויקט השליטה בשטחים הכבושים. את מעגל העימות הצבאי עם הפלסטינים חייבים לסיים – גם בגלל הסכנות שלו והנזקים האיומים שהוא מסב לשני העמים, אבל גם בגלל המחיר הכלכלי הבלתי נסבל שלו: ההוצאות הצבאיות והזרמתם של עשרות המיליארדים מהכספים של כולנו הישר אל ההתנחלויות – באות כולן על חשבון הציבור", הדגיש.

לדברי נציג חד"ש, הפערים החברתיים מתרחבים וישראל הופכת לאחת המדינות העניות בעולם המפותח. המשכורות תקועות ויוקר המחיה מעיק. הציבור הערבי סובל מאפליה מתמשכת ואילו המדינה מעניקה הטבות מס לטייקונים. תקציב המדינה הולך לכיבוש, להתנחלויות, לצבא, לצוללות ולמטוסים, ומעמיק את הפערים בין עניים ועשירים ובין יהודים לערבים. ההחלטה להעניק פרס למתנחלי עמונה, וכ'פיצוי' להרוס בתים של אזרחים ערבים – היא עוד ביטוי בוטה ביותר למדיניות הזו. זו ממשלת ההתנחלויות, ההסתה הגזענית, וההון הגדול; ממשלה המדרדרת רבים לעוני ויוצרת קרקע לאלימות".

תקציב המדינה הדר-שנתי וחוק ההסדרים אושרו (22.12) במליאת הכנסת בקריאה שנייה שלישית. זאת, לאחר שעות ארוכות שבהן הצביעו חברי הכנסת על ההסתייגויות שהוגשו. התקציב יעמוד בשתי השנים יחד על 906.8 מיליארד שקל: 446.8 מיליארד שקל ב-2017 ו-460 מיליארד שקל ב-2018.

חברי סיעת חד"ש ברשימה המשותפת תקפו בחריפות את הצעת התקציב. "תקציב של כיבוש, גזענות ופגיעה ברווחה" – כינו אותו. ח"כ עאידה תומא-סלימאן אמרה, בין היתר, במליאה במהלך הדיון: "במצב הקיים היום כבר יש בעיה בתקציבים של בתי החולים – יש בעיה במספר המיטות, יש בעיה בתקנים של צוותים רפואיים, יש בעיה בצוותי המיילדות, יש מחסור אדיר. יש בעיה איפה שנוגעים בבתי חולים ובקופות החולים. התור הוא מאוד ארוך, מנסים כל הזמן לגבות כספים על גב החולים המגיעים לטיפולם שלהם בזמן המתאים שיצילו את חייהם. משרד בריאות

עודה על מעצר גטאס:

חשדות רציניים, לעצור ההסתה

יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), הגיב לפרשת עמיתו בסיעה, ח"כ באסל גטאס (בל"ד), שנעצר לאחר שנחשד בסיוע לאסירים פלסטינים הכלואים בישראל. עודה הגיב גם ליוזמת ח"כ זאב אלקין (הליכוד) להדיח את גטאס במסגרת חוק ההדחה: "ההאשמות שפורסמו נגד גטאס הן חמורות מאוד, ולכן צריכות להתברר בחקירה ולא בבית משפט שדה של חברי כנסת", אמר עודה, והוסיף: "חזקת החפות קיימת לכל אדם עד שהוכחה אשמתו". עוד אמר עודה כי "אנחנו מנהלים מאבק צודק בדרכים דמוקרטיות וחוקיות וכך נמשיך לעשות".

על מנת להדיח את ח"כ מכהן מכהונתו בכנסת, נדרשות חתימותיהם של 70 חברי כנסת. הקואליציה הימנית לא החתימה 70 ח"כים על הדרישה וספק אם תוכל לממש תנאי זה. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, אמר במהלך ישיבת סיעתו בכנסת שהוא מעוניין להיות ראשון החותמים. המשטרה עצרה את ח"כ גטאס, שחסינותו בנושא הוסרה בהסכמה, בחשד שהבריח 12 טלפונים לאסירים הפלסטינים בכלא קציעות. צו איסור יציאה מהארץ הוצא לגטאס.

חד"ש – הסיעה בכנסת, הסיעות בהסתדרות, בנעמת ובהסתדרות המורים, בנק"י ועוד. עם זאת, הרושם הראשוני הוא, שהסמינר הצליח ליצור את התנאים המתאימים לכך וסיפק הזדמנות המעניקה דחיפה נוספת לפעילות שכבר מתרחשת. מבחן התוצאה יגיע בחודשים הקרובים – אם נרחיב את פעולתנו למען העובדות והעובדים, ניצור ונגדיר סדר-יום סביב נושא מסוים, ניזום ונביל – הרי שניתן יהיה לקבוע כי מדובר בהצלחה. בכל מקרה, יש מקום לאופטימיות.

טוהיל דיאב

המשך מעמוד השער:

העולם נגד ביבי

העולם כולו, כולל בעלות הברית של ישראל, לא מקבל את יצירת העובדות האלימה בשטחים שמבצעת ממשלת נתניהו. יידע מי שמציא פרשנויות המתירות את ההתיישבות בשטחים כבושים שהעולם שולל את פלפולי הסרק שלו. מי שמתנחל, בל ישלה את עצמו שהוא עושה זאת בתום לב ויידע שהוא פושע נגד החוק הבינלאומי, גם אם משטר עוולה בישראל יחוקק "חוקי הסדרה" המנוגדים לחוק הבינלאומי. ישראל מבודדת, ופעולה אגרסיבית וחד צדדית מצדה, כמו סיפוח שטחי סי או החלת החוק הישראלי על הגדה המערבית, או ביטול הרשות הפלסטינית, תבודד אותה עוד יותר ותהפוך אותה למדינה מצורעת. ההחלטה 2334 מאפשרת סימון והחרמה של תוצרת מפעלי הכיבוש וכן לתבוע את ישראל בפני בית הדין לפשעי מלחמה בהאג. הצגתו של אובמה כאויב ישראל והצגת הימנעות ארה"ב כנקמנות אישית בתגובה להתערבות ממשלת נתניהו נגד חתימת חוזה הגרעין עם איראן – לא פחות ממגוחכות. אובמה עמד לצד ישראל לאורך כל תקופת שלטונו והגן עליה באו"ם בכל מלחמותיה הנפשעות בעזה. הסכם הגרעין עם איראן טוב לישראל והאלטרנטיבה לו היא מלחמה נוראית מולה. כמתנת פרידה העניק אובמה לישראל מענק צבאי לעשור הבא בהיקף שלא העניקה ארה"ב לשום מדינה בהיסטוריה. אם יש להצטער הרי זה על כך שאובמה לא יזם בעצמו את החלטה 2334 ולא עשה זאת בתחילת תקופת נשיאותו. התיזמון של החלטה הוא תוצאה של הרחבת הבניה בשטחים והתעצמות הימין המתנחל וחזונו המשיחי בממשלה. החלטה 2334 היא קריאה של הרגע האחרון לישראל, נקווה שלא מאוחר מדי, לשנות כיוון. ההחלטה אושרה בתקופת בין הזמנים, בין אובמה לטרמפ המתלהם. טרמפ עוד לא נשיא אך כבר מתערב בהחלטות הנשיא המכהן. הצהרותיו לגבי טייוואן וסין והגדלתה של מצבת הנשק האטומי של ארה"ב, ועמדותיו לגבי הסכם הגרעין האיראני – מבשרות רעות על כיווני מדיניותו לגבי יחסי ארה"ב עם סין, רוסיה ואיראן. חידוש מלחמה קרה במזרח התיכון אינו אינטרס של העמים באזור.

אין לנו כל אשליות: ההחלטה כשלעצמה לא תביא לפירוק ההתנחלויות. אבל היא מנתצת, ולו לרגע, את האשליה בה דבקים רוב אזרחיה היהודים של ישראל לגבי הנורמליות של יחסי ישראל עם העולם. לא, העולם לא נגדנו; העולם מכיר בישראל, אך דורש מישראל להתנהג כמדינה מתוקנת, על פי החוק הבינלאומי. ובכל זאת, זו החלטה חשובה מאוד, המגיעה בתזמון חשוב, בטרם חצינו את נקודת האל-חזור.

סמינר העובדים של חד"ש:

יש סיבה להיות אופטימיים

בימים 16-17 בדצמבר נערך במכון למנהיגות בבית ברל הסמינר השנתי של המחלקה לאיגוד מקצועי של מק"י וחד"ש. בסמינר, שהתקיים זו השנה השלישית, השתתפו עשרות חברות וחברים, אשר דנו וחשבו יחד כיצד ניתן לחזק את המאבק המעמדי-פוליטי, וכיצד יש לפעול ולהיאבק להגברת המודעות לקשר ההדוק שבין התאגדות ומאבקי עובדים למאבקים למען חברה צודקת, שוויונית ושוחרת שלום.

קצרה היריעה מלתאר את כל שנאמר בדיוני הסמינר, שכן תכניתו הייתה רחבה ומגוונת. תכנית זו ביטאה את גודל האתגר הניצב בפני אלה המעוניינים לפעול. ביום הראשון של הסמינר נערכו פאנלים ודיונים לגבי תפקידיהם של מפלגות פועלים ואיגודים מקצועיים בימינו; הקשר של סוגיות אלו למבנה שוק העבודה המשתנה; ומצבה של האוכלוסייה הערבית ומקומה במאבקים מעמדיים וחברתיים. ביום השני הוקדשו פאנלים לפעילות פרלמנטרית ולחשיבותם של שיתופי פעולה רחבים בהקשר זה; למאבקי עובדים המתרחשים בימים אלה ומקומנו בתוכם, ובמיוחד לאור הבחירות המתקרבות להסתדרות, לנעמת ולהסתדרות המורים. כל הנושאים האל השתלבו בשיחה מתמשכת ערה, ולעיתים סוערת. גם הרכב הדוברים המגוון בפאנלים תרם לשיח, כאשר בצד חברים וחברות ותיקים, השתתפו גם חברים צעירים ומרצים מהחוף, שהציגו לעיתים תפיסה שונה מזו של רוב הנוכחים.

אך נדמה שמעבר לעניין שעוררו הדיונים, החשיבות האמיתית שבעריכת הסמינר הייתה מטרתו הסופית – לא רק לנתח באופן אנליטי את הנעשה בחברה ובשוק העבודה, אלא להבין כיצד יש לפעול בשטח, בזירות השונות, כדי לקדם את מעמד העובדים ואת התפיסה החברתית-מעמדית של מק"י וחד"ש, ולצאת עם תכנית עבודה. ואכן, כסיכום הדיונים השונים התקיים הדיון האחרון, ובו הוצגו ההחלטות שעלו כמסקנות מהפאנלים השונים. בין היתר, הוצע לפתוח במאבק נגד התקציב הדו-שנתי של ממשלת הימין; להגביר את המאבק בתופעת תאונות העבודה בענף הבניין; לפתוח בקמפיין נגד תופעת ניצול העובדות בחברה הערבית ולמען העלאת מודעותן לזכויות עובדים ולאכיפת חוקי העבודה; להצטרף למאבק העובדות והעובדים הסוציאליים התובים לשים קץ לאלימות הגוברת נגדם; להמשיך במאמץ לאגד מקומות עבודה כדוגמת מפעל סודהסטרים ברהט; ולערוך סמינרים נוספים במטרה להעמיק בנושאים ולשפר את הפעילות.

עמידה בכל המשימות הללו אינה דבר פשוט, וכדי לעשות זאת, יידרשו שיתוף פעולה ותיאום בין הזרועות השונות של

לאחר הבחירות שיתקיימו בדצמבר 2019. אם ייבחר בבחירות הקרובות, ישלים את הקדנציה הארוכה בתולדות בוליביה, הלמודה הפיכות צבאית וטלטלות פוליטיות: 20 שנה. אבל לשם כך עליו להתמודד עם שני מכשולים: תוצאות משאל העם שנערך בתחילת השנה ובו ברוב זעום הוחלט שלא לאפשר לנשיא לרוץ שוב לתפקיד; והמצב הכלכלי ההולך ומחריף, תולדה של המשברים הכלכליים בשכנותיה ארגנטינה וברזיל, שהיו לשוקי הייצוא מספר אחת של המדינה הקטנה שבמרכז היבשת.

החלטת סגנו של מוראלס אלוורו גרסיה לינרה, שנמסרה בוועידה, לפרוש מתפקידו עם סיום הקדנציה הנוכחית פגעה קשות ב"תנועה למען הסוציאליזם". גרסיה לינרה, הנחשב לאידיאולוג של תנועתו, למד לימודים אקדמיים במקסיקו, היה לוחם גרילה בארצו וכתב ארוכות על מרקס ודעותיו. בשיחה עם כתב העיתון הארגנטיני "פאחינה 12" אמר: "אני לא נוטש את הנשיא מוראלס. אבל הפעם אתרום את תרומתי 'מלמטה' ולא דווקא 'למעלה'. מקומי בקרב על הדעות, בקרב על התודעה – איפה שניתן להכריע בתהליכים המהפכניים".

אבל, לדברייך בעיתון מקומי לאחר הוועידה: "המהפכה הבוליביאנית נכנסה לשלב הנסיגה". האם זה קשור לקשיים הכלכליים ההולכים וגוברים?

בשלוש השנים האחרונות אנו מצויים בשפל שלאחר הגאות. התנועה למען הסוציאליזם מוסיפה להיות הגמונית, האופוזיציה לא מסוגלת להציב תכנית אלטרנטיבית, שתעצור את התהליך המהפכני. יחד עם זאת, הגאות אופיינית בכל התהליכים המהפכניים. העם לא מסוגל לחולל שינויים מדי יום. לאחר הגל המהפכני, האנשים גם רוצים לחזור לעיסוקיהם, למשפחה. בעת המהפכות, חלק מהחברה – מעמד העובדים – הופך "למעמד השותפות". קרי: הוא מסוגל לרכז ולהנהיג פרויקטים משותפים, מהם נהנה רוב החברה. בתום המאבק המשותף הוא מייצר את ה"משותף". בבוליביה ניתן לתרגם זאת בהלאמת המגזורים המרכזיים של המשק, בחלוקה הצודקת של העושר. ומי עושה זאת? המדינה ומנגנוניה. בתקופת השפל, החברה נסוגה אל הפרטי, המקומי, ומי שאמור להבטיח את תהליך השינוי הוא השלטון. אלה תהליכים מורכבים הסותרים במידת מה את הסברה של מהפכנים רבים התומכים ב"היעלמותה ההדרגתית של המדינה". אבל עבור הפקיד או השר זו תקופה מצוינת. אפשר למשול בלי טלטלות רבות. כך שתפקידו של המהפכן הוא לשוב אל החברה ולעורר את המאבקים למען "המשותף", לקדם את השוויון בחברה, וזהו מאבק היכול להימשך שנים רבות... עבור מהפכן חיוני לצאת מהמנגנון המדינתי".

אך לא ניתן להסתיר את הקשיים הכלכליים...
 איש לא מעוניין להסתיר דבר: מבעיות אספקת המים ועד לגידול בבירוקרטיה. אבל פעם תקציב המדינה היה כ-600 מיליון דולר ועבדו במנגנוני המדינה 150 אלף פקידים ומורים. עתה התקציב הוא כ-8 מיליארד דולר ומועסקים במדינה כ-300 אלף פקידים ומורים. ואילו השירותים לאזרח גדלו באותה תקופה בכ-1,200 אחוז!

הנסיגות בברזיל ובארגנטינה גם פגעו בבוליביה?
 אכן כך. אבל יש להבדיל בין המדינות. אצלנו הפרויקט החברתי של מוראלס זוכה בתמיכה עממית גדולה. בשתי המדינות השכנות התחוללו תהליכים אחרים, של רסטורציה ניאו-ליברלית.

הנשיא מוראלס וסגנו גרסיה לינרה

על רקע המתקפה האמריקאית ביבשת

נשיא בוליביה שוקל להתמודד ברביעית

נשיא בוליביה אָוּוּ מוראלס שואף להתמודד בפעם הרביעית לכהונה הרמה. על המועמדות הוחלט לאחרונה בוועידת מפלגתו "התנועה למען הסוציאליזם". מוראלס נבחר לראשונה לנשיאות ב-2005 ולאחר מכן פעמיים נוספות. הוא אמור לסיים את כהונתו בתחילת 2020,

מתוך נאום ההשבעה של מוראלס - הנשיא האינדיאני הראשון באמ"ט

בפתח דברי אני מבקש להקדיש דקת דומייה לזכר אבותינו... לזכר צ'ה גווארה, לזכר אחי הנופלים הרבים, מגדלי הקוקה, לזכר אחיי שנפלו על הגנת כבודם של האינדיאנים, הכורים, אלפי ומיליוני בני אדם שנפלו באמריקה כולה... השבח והתהילה לקדושים המעונים במלחמת השחרור!

במהלך ההיסטוריה, האינדיאנים, שהם רוב האוכלוסייה בבוליביה, נדחקו, הושפלו, בוזו ונידונו לכליה. זו ההיסטוריה שלנו; מעולם לא התייחסו אל האינדיאנים כאל בני אדם, הגם שהם האדונים של האדמה האצילה הזאת ושל משאביה הטבעיים. בוליביה דמתה לדרום אפריקה. איימו עלינו, דנו אותנו לכליה, אבל עכשיו אנחנו כאן... ברצוננו לחיות בשוויון, ולשם כך אנחנו כאן כדי לשנות את ההיסטוריה שלנו. אנחנו כאן לא בחסדי אף אחד, אלא הודות לתודעת העם, תודעת עמנו.

אני רוצה לומר לכם, ובעיקר לאחים האינדיאנים באמריקה: המערכה העממית בת 500 השנים לא היתה לחינם. אנחנו כאן כדי להגיד: הקץ למערכה! מ-500 שנים של מאבק ל-500 שנים של שלטון, כדי לשים קץ לחוסר הצדק, לחוסר השוויון, לאפליה ולדיכוי.

והמבוגרות יותר, שחיות אורח חיים לא דתי בעליל, אפוף בסיגריות ובאלכוהול, מאמצות אותה אל חיקן. בעזרתן, ואל מול מצב מחריף של דיכוי ואלימות מצד ארוסה, היא מצליחה להשתחרר מעתיד של הרכנת ראש שהיה צפוי לה. נור היא אישה צעירה שחונכה והתרגלה לחשוב על עצמה בעבור גברים. השילוב בין תהליך ההתרחקות מארוסה לגילוי העולם בו שותפותיה חיות, פותח עבורה את האפשרות לחשוב על עצמה בשביל עצמה, שלא דרך גברים.

סלמה, תקליטנית העובדת כטבחית ואחר כך ככרמנית בעיר, באה ממשפחה פתוחה ואמידה יותר, נוצרית, כנראה קומוניסטית, המנסה למצוא לה בן זוג בכל ביקור שלה בצפון. סלמה מסתירה מהוריה שלמעשה היא לסבית. סוד זה מתפוצץ, ואביה הפוליטיקאי מגלה שבזה הוא לא יכול לעמוד – מה שמוביל את סלמה לקבל החלטה רדיקלית.

לילא, השותפה השלישית, בגילומה הנהדר של חוה, היא עורכת דין פלילית, מנצרת במקור. לילא היא הדמות החזקה והחופשית מבין השלוש, והופעתה מעניקה לסרט את האנרגטיות הסוחפת שלו. לילא מעשנת, שותה, צורכת סמים, רוקדת ומבלה. את משפחתה אנחנו לא רואים – השלימה את המעבר לתל אביב על כל המשתמע מכך, ולא מוכנה להתנצל או להתכופף בפני שום גבר.

סיפור האהבה שלה עם זיאד (מחמוד שלבי), קולנוען פלסטיני שחזר מלימודים בניו-יורק, מבוים על ידי חמוד בעדינות וברגישות הוא נראה תחילה כדוגמא לקשר שוויוני בין גבר לאישה. הרגע העצוב ביותר בסרט רב הדרמות הוא כאשר לילא מבינה שגם זיאד, המתקדם והנאור לכאורה, לא מוכן לקבל אותה כמו שהיא. כאשר משפחתו נכנסת לתמונה, הוא מציע לה להפסיק לעשן, ודרך הערה קטנה זו מתגלה שגם הוא לא משוחרר מתפיסות שמרניות לגבי נשים. שהוא, לדבריה, לא שונה.

סרטה של חמוד מהודק וקצבי, ובעל שפה אסתטית ייחודית ומקורית, המשלבת בין תל-אביביות לפלסטיניות באופן יפה להפליא. פס הקול המעולה תורם תרומה חשובה לכך, וכך גם צוות השחקנים המצויין (כל עוד הם משחקים בערבית). לחמוד יש משהו חזק להגיד, ולא פחות חשוב – שפה קולנועית עצמאית לבטא אותו בה.

מונא חוה המגלמת את לילא - מספקת את האנרגיה לסרט

פמיניזם פלסטיני בתל אביב

**'לא פה לא שם', שייצא לאקרנים ב-5
בינואר, הוא סרט חשוב לגבי נשים
בחברה שמרנית, ופשוט סרט טוב**

מאת נמרוד פלשנברג

סרט הביכורים של מייסלון חמוד, 'לא פה לא שם', היה יכול להתרחש בכיירות, בקהיר או ברמאללה. דרימה זו, קלילה ומורבידית לסירוגין, מובילות צעירות פלסטיניות שחיות בדירת שותפות בתל אביב, אבל עברית כמעט שלא נשמעת, והדמויות המרכזיות הן כולן ערביות. זה סרט העוסק בחברה הערבית בלי התנצלות או מס שפתיים. תפקידה של תל אביב כאן הוא בראש ובראשונה להיות עיר גדולה – רחוקה מכפרי וערי הצפון והמשולש.

המבט היהודי הגזעני שהגיבורות חוות בחלק הראשון של הסרט, הוא בעיקר אמצעי להגברה של המתח הדומיננטי בסרט – מקומן של נשים בין שמרנות וליברליות. העיר היהודית היא מקום שמייצר חירות מחד גיסא, אך מאידך גיסא גם זרות המזכירה את התלות העמוקה של נשים צעירות אלה במשפחותיהן ובקהילותיהן. אמנם החברה הפלסטינית עומדת במרכז סרטה של חמוד, אך הדיון הפמיניסטי שבו רלוונטי באופן אוניברסלי לכל חברה שמרנית – ולמעשה לכל חברה פטריארכלית.

אוניברסליות זו נובעת מהמבנה המשולש והמסודר (אולי יותר מדי מסודר) של הסרט, המציג רבדים שונים, עצימויות שונות, של החוויה של נשים בחברה בה המבט הגברי מתעקש להגדיר אותן. שלוש הגיבורות הפלסטיניות, שותפות לדירה בכרם התימנים, הן לילא מנצרת (מונא חוה), סלמה מתרחישא (שאדן קנבורה), ונור מאום אל-פחם (סאנא ג'ממאליה). כל אחת משלוש הצעירות מתמודדת עם אתגר אחר, אך החברות ביניהן – והשלוש שחקניות מצוינות – שומרת על גרעין של רגישות לאורך כל העלילה.

נור מייצגת את הסיפור ה'קלאסי' ביותר – בחורה דתית עם כיסוי ראש הלומדת מדעי המחשב, ומאורסת זה זמן לגבר סמכותני ושמרן, שאינה אוהבת. שותפותיה החדשות

סרט שמניע לפעולה

באחת מהקרנות טרום הבכורה של 'לא פה לא שם', שנערכה בקולנוע לב בתל אביב (24.12), הריע הקהל ממושכות לסרט. בשיחה עם הבימאית אחרי ההקרנה, מספר צעירים פלסטינים, חלקם דומעים, הודו לה על שיצרה סרט העוסק בשאלות הקשות ביותר בחברה הערבית.

אחרי שאחד הצופים העיר על אודות הימנעותו של הסרט מעיסוק לעומק ביחסים בין יהודים לערבים, אמרה חמוד כי לאלה הטוענים שהסרט אינו פוליטי היא עונה שפמיניזם זה פוליטי. חמוד הוסיפה כי הסרט אמנם מציג מציאות קשה ומאתגרת, אך שהמסקנה שהיא מסיקה מכך היא ברורה – התשובה היא אקטיביזם ושינוי המצב הקיים.

עוד הוסיפה חמוד כי הסרט הוא חלק ראשון מתוך טרילוגיה שהיא מתכננת, יחד עם מפיך הסרט, שלומי אלקבץ, מהקולנוענים המובילים בארץ, ושכמה מהדמויות שנראו ב'לא פה, לא שם', יחזרו אלינו בסרטיה הבאים.

חיפה בסכנה

העסקית למטרות ייצוא על חשבון חייהם של אלפי אזרחים שמתים וחולים כל שנה מזיהום האוויר שמשתולל באזור.

דיון על פודמוס בתל אביב

כדי לבנות תנועת מחאה אפקטיבית בישראל, צריך ללמוד מניסיון של אחרים. המעגל התל-אביבי של תנועת "עומדים ביחד" מזמין לערב לימוד והיכרות עם הניסיון של תנועת המחאה נגד המדיניות הכלכלית בספרד, תנועת ה"אינדיגנודוס" (מכונה גם M15). תנועת המחאה בספרד - שהשפיעה גם על המחאה החברתית בישראל, והצמיחה מתוכה את תנועת פודמוס, שיחד עם חזית המפלגה הקומוניסטית "איחוד השמאל" הייתה לכוח השלישי בפארלמנט. לדברי "עומדים ביחד": "זה מקרה שאפשר ללמוד ממנו מה לעשות ומה לא לעשות כשנאבקים נגד שלטון שלא סופר את האנשים".

בפגישה ישתתף עמרי עברון, פעיל ב-"עומדים ביחד", חבר ועד סניף מק"י תל אביב ודוקטורנט למדעי המדינה, שישוחח על תנועת המחאה בספרד, ולאחר מכן יערך דיון בשאלות בהן נגעו המחאות בספרד ובישראל: התפר בין חברתי לפוליטי, הבנייה של תנועה המונית מצד אחד, ודמוקרטיה מצד שני, ועוד.

זה מפגש ראשון בסדרה שמכין צוות לימוד משותף של המעגל התל-אביבי, והוא יתקיים ביום ה', 29 בדצמבר, בשעה 19:00 במשרדי קרן רוזה לוקסמבורג (שדרות רוטשילד 11, קומה 2) בתל-אביב.

אש בוערת במפרץ חיפה, צילום: משטרת ישראל

כוחות הכיבוי פעלו במשך יום שלם (25.12) כדי להשתלט על השריפה שפרצה בבתי הזיקוק במפרץ חיפה. הערכת הכוחות במהלך השריפה הייתה כי סכנה מוחשית לחיי אדם נשקפת ברדיוס של 150 מטרים מסביב למיכל – התחום בו נמצאו כוחות הכיבוי. על כך הגיב יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), תושב חיפה: "השריפה בבתי הזיקוק בחיפה מדאיגה מאוד. הגיע זמן שהממשלה תעשה משהו בנידון, והכוונה ב'לעשות' זה לא לצאת לתקשורת ולהאשים שוב את הערבים".

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) קרא להפחית את הסיכון לתושבי חיפה ולא לקדם את התכנית להרחבת בתי הזיקוק. ח"כ חנין, העומד בראשות השדולה הסביבתית-חברתית של הכנסת, מסר בהודעה: "מפרץ חיפה הפך כבר מזמן לסיר לחץ שמאיים להתפוצץ, ובו ריכוז גבוה בצורה קיצונית של דלקים, חומרים מסוכנים ומפעלי תעשייה מזהמים". לדבריו, "ועדת המשנה לענייני תכנון וסביבה במפרץ חיפה, בראשה עמדתי בכנסת הקודמת, הגישה המלצות ברורות שאימצה הכנסת. במרכזן: להפחית זיהומים וסיכונים, במקום להגביר אותם".

לדברי מור גלבוע, מנכ"ל מגמה ירוקה: "התעשייה הפטרוכימית במפרץ חיפה ובייחוד בתי הזיקוק הם פצצה מתקתקת. אנחנו לא זקוקים לנס חנוכה; אנחנו זקוקים למנהיגות אחראית שתרחיק את המפעלים המזהמים מריכוזי אוכלוסייה כל כך צפופים. ממשלת ישראל נדרשת לספק תשובות למיליון תושבים החיים סמוך למתחם הכי מזהם ומסוכן בארץ. הסיפור העצוב של התעשייה המזהמת, כבר עשורים רבים, את אזור חיפה והקריות הוא סיפור עגום של מנהיגות כושלת שנכנעת ללחצים בלתי פוסקים של משפחת עופר ובעלי הון אחרים המבקשים להרחיב את פעילותם

סרט על תנועת לוחמים לשלום

יוקרן ברחבי הארץ

בחודש הקרוב, מיום ה', 22 בדצמבר ועד יום ה', 12 בינואר, ייערכו הקרנות מיוחדות של הסרט "מפרים את הסדר" על תנועת לוחמים לשלום, לפני יציאתו להקרנה מסחרית, בסינמטקים ובמקומות נוספים ברחבי ישראל. הקהל הרחב מוזמן להגיע ולצפות בסרט. בתום כל הקרנה יערך דיון בהשתתפות במאי ומפיק הסרט - סטיב אפקון, וחברי תנועת לוחמים לשלום.

למועדי ההקרנות - <https://goo.gl/w05vHG>

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

הביצה (לוקוסיה מרטל)

2001, ארגנטינה, ספרד צרפת (ספרדית עם תרגום לאנגלית)

אחרי ההקרנה תתקיים שיחה עם ד"ר פבלו אוטיין

שבת, 31 בדצמבר, ב-20:00, במועדון הגדה השמאלית,

אחד העם 70, תל אביב

ח"ד 26205, ח"א 6126102, טל' 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il

אתר מק"י: www.maki.org.il, אחר חד"ש: www.hadash.org.il